

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОСЛІДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»**

циклу вибіркової професійної підготовки
за освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»
підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
мова навчання українська

Рекомендовано кафедрою управління у
сфері цивільного захисту
на 2024-2025 навчальний рік.
Протокол від ___ серпня 2024 року № ___.

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни «Дослідження надзвичайних ситуацій».

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Дослідження надзвичайних ситуацій» спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які можуть самостійно і нормативно-обґрунтовано вирішувати професійні завдання у сфері цивільного захисту.

Проблема встановлення достовірних причин виникнення надзвичайних ситуацій (пожеж) далеко не вичерпана, вона залишається актуальною без перебільшення у всі часи існування цивілізацій. Постійні зміни в законодавстві України, внесення доповнень в існуючі закони та підзаконні нормативно-правові акти, видання нових, зміна моделей регулювання державою питань у сфері дослідження надзвичайних ситуацій відображаються на діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

Вкрай важливим є:

- вміння орієнтуватися в усіх питаннях дослідження надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану;
- самостійно і систематично вивчати основні положення чинних законів та нормативно-правових актів з питань дослідження надзвичайних ситуацій;
- користуватися професійними термінами, застосовувати свої законні права і виконувати обов'язки в суворій відповідності з чинним законодавством.

Сучасні наукові знання в галузі цивільної безпеки свідчать про те, що раціональний аналітичний комплекс, що використовується для цієї мети, повинен поєднувати різноманітні теоретичні знання та практичні дії з встановлення причин виникнення надзвичайних ситуацій (пожеж). Вивчення цієї дисципліни дозволяє не тільки дізнатися про різні методи дослідження надзвичайних ситуацій (пожеж), але й розвинути навички у самостійній роботі, з речовими доказами, навчитися розуміти отримані експериментальні дані, робити висновки на їх основі, та поглибити знання одержаних при вивченні інших дисциплін, що вивчалися за спеціальністю «Цивільна безпека».

Інформація про науково-педагогічних працівників

Загальна інформація	Пасинчук Кирило Миколайович, доцент кафедри управління у сфері цивільного захисту, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 427
E-mail	Pasynchuk_Kyrylo@chipb.org.in
Наукові інтереси	Нормативно-технічне регулювання у сфері цивільного захисту, криміналістика, кримінальне право, дослідження пожеж
Професійні здібності	здатність робити навчальний матеріал доступним; творчість у роботі; педагогічно-вольовий вплив на здобувачів; здатність організувати колектив здобувачів; педагогічний такт; здатність зв'язати навчальний предмет з професійною

	<p>діяльністю; спостережливість; педагогічна вимогливість</p>
<p>Наукова діяльність за освітнім компонентом</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гора В. А. Правові основи цивільного захисту. Навчальний посібник. / В. А. Гора, Т. М. Ковалевська, О. О. Островерх, К. М. Пасинчук. За ред. д. е. н., доц. Т. М. Кришталь. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2017. – 236 (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 69997 від 24.01.2017 року); 2. Пасинчук К. М. Деякі проблемні питання залучення працівника ДСНС України до розслідування пожеж / К. М. Пасинчук // Протидія організованих злочинній діяльності: матеріали всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. м. Одеса, 31 бер. 2017 р. – Одеса, 2017. – 180 с. – С. 121-123. 3. К. М. Пасинчук Деякі особливості фіксації доказової інформації спеціалістом ДСНС України під час розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з пожежами / Травневі правові читання: Матеріали Міжвузівської науково-практичної конференції здобувачів та викладачів закладів вищої освіти – Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2019. – 268 с. С. 227- 229. 4. Пасинчук К. М. Особливості ризик-орієнтованого підходу в наглядній діяльності у сфері техногенної та пожежної безпеки. X Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. «Надзвичайні ситуації: безпека та захист» 29 – 30 жовтня 2020 року. 5. Пасинчук К. М., Поздняков Р. І. Організаційно-правові аспекти механізму державного управління ризиками надзвичайних ситуацій / Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. 21 квітня 2022 року, м. Черкаси. Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 294 с. С. 197-200. 6. Пасинчук К. М., Поздняков Р. І. Системний підхід в забезпеченні цивільного захисту / Наука про цивільний захист як шлях становлення молодих вчених / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, ад'юнктів (аспірантів). – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. – 305 с. С. 261-262.

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з дисципліни проводяться згідно з затвердженим розкладом.

Консультації з дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15:00 до 16:00 в аудиторії № 129. В разі потреби здобувача отримати додаткову консультацію – час узгоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни:

- набуття здобувачами вищої освіти знань та практичних навичок, що необхідні для розв'язання задач, пов'язаних із встановленням причин виникнення надзвичайних ситуацій, в тому числі в умовах воєнного стану, здатність аналізувати закономірності виникнення НС та виявляти ознаки осередку пожежі, особливості виникнення та розвитку.
- формування достатнього рівня знань та умінь з питань дослідження НС, прогнозування їх виникнення та розвитку, оцінювання ефективності системи забезпечення пожежної та техногенної безпеки відповідного рівня, ризиків виникнення НС (пожеж) і їх наслідків; здатність оцінювати стан системи забезпечення техногенної безпеки відповідного рівня та економічну ефективність інженерно-технічних заходів у вказаній сфері;
- підготовка висококваліфікованих фахівців, які можуть самостійно і нормативно-обґрунтовано вирішувати завдання державного нагляду (контролю) за додержанням та виконанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки;
- вивчення законодавчої бази України у сферах діяльності ДСНС України, в яких здійснюються функції дослідження НС;
- формування навичок творчого мислення та здатності до професійного саморозвитку.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни (обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)	вибіркова професійна	
Рік підготовки	4-й	
Семестр	7-й	
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	4	
- кількість модулів		
- загальна кількість годин	120 год.	
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	22 год.	
- практичні заняття (годин)	4 год.	
- семінарські заняття (годин)	20 год.	
- лабораторні заняття (годин)	0 год.	
- курсовий проект (робота) (годин)	0 год.	
- інші види занять (годин)	0 год.	
- самостійна робота (годин)	74 год.	
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	0 год.	
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диференційний залік	

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: філософія, політологія, основи теорії управління, небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження, теорія горіння та вибуху, нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту, засоби індивідуального захисту людини, техногенна безпека технологічних процесів, охорона праці в цивільній безпеці, стійкість будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій, теоретична механіка та опір матеріалів, електротехніка та безпека електроустановок, державний нагляд у сфері техногенної безпеки.

Постреквізити: системи автоматичного контролю та спостереження, нормативно-технічне регулювання у сфері цивільного захисту, переддипломна практика, виконання та захист кваліфікаційної роботи.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
-------------------------------	-----

Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.	ПРН03
Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям різного характеру.	ПРН07
Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.	ПРН13

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Усвідомлення функцій держави з питань пожежної безпеки, форм реалізації цих функцій, правових основ пожежної безпеки; дотримання загальних принципів та норм правового регулювання забезпечення пожежної безпеки об'єктів і територій.	ПК11

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Кримінально-процесуальні та криміналістичні основи дослідження надзвичайних ситуацій (пожеж) в умовах воєнного стану.

Тема 1.1. Загальне поняття дослідження надзвичайних ситуацій (пожеж).

Основні поняття з'ясування причини НС (пожежі).

Тема 1.2. Місце виникнення НС (пожежі) з точки зору кримінального процесу.

Тема 1.3. Порядок спільних дій ДСНС, Національної поліції України та експертної служби на місці виникнення НС (пожежі).

Тема 1.4. Першочергові слідчі дії при проведенні розслідування причин виникнення НС та участь в них спеціаліста.

Тема 1.5. Методика та організація проведення огляду місця НС (пожежі).

МОДУЛЬ 2. Клас експертиз матеріалів, речовин і виробів у справах про пожежі. Розгляд можливих версій виникнення НС (пожеж), їх уточнення та обґрунтування.

Тема 2.1. Виникнення, розвиток та формування ознак горіння.

Тема 2.2. Ознаки осередку в місці виникнення пожежі та способи їх фіксації.

Тема 2.3. Розгляд можливих версій виникнення пожеж. Осередковий конус.

Тема 2.4. Інструментальні методи визначення осередків пожеж.

Тема 2.5. Призначення, проведення та оформлення результатів пожежно-технічної експертизи.

Тема 2.6. Аналіз зовнішніх (візуальних) ознак застосування легкозаймистих і горючих рідин на місці (об'єкті) пожежі.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Форма здобуття освіти (очна (денна, вечірня) форма)					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота	
7-й семестр						
Модуль 1. Кримінально-процесуальні та криміналістичні основи дослідження надзвичайних ситуацій (пожеж) в умовах воєнного стану						
Тема 1. Загальне поняття дослідження надзвичайних ситуацій (пожеж). Основні поняття з'ясування причини НС (пожежі).	10	2	2	-	6	-
Тема 2. Місце виникнення НС (пожежі) з точки зору кримінального процесу.	10	2	2	-	6	-
Тема 3. Порядок спільних дій ДСНС, Національної поліції України та експертної служби на місці виникнення НС (пожежі).	10	2	2	-	6	-
Тема 4. Першочергові слідчі дії при проведенні розслідування причин виникнення НС та участь в них спеціаліста.	12	2	2	-	8	
Тема 5. Методика та організація проведення огляду	10	2	2	-	6	-

місця НС (пожежі).							
Модуль 2. Клас експертиз матеріалів, речовин і виробів у справах про пожежі. Розгляд можливих версій виникнення НС (пожеж), їх уточнення та обґрунтування							
Тема 6. Виникнення, розвиток та формування ознак горіння.	12	2	2	-	8	-	
Тема 7. Ознаки осередку в місці виникнення пожежі та способи їх фіксації.	12	2	2	-	8	-	
Тема 8. Розгляд можливих версій виникнення пожеж. Осередковий конус.	12	2	2	-	8	-	
Тема 9. Інструментальні методи визначення осередків пожеж.	10	2	2	-	6	-	
Тема 10. Призначення, проведення та оформлення результатів пожежно-технічної експертизи.	10	2	-	-	6	2	
Тема 11. Аналіз зовнішніх (візуальних) ознак застосування легкозаймистих і горючих рідин на місці (об'єкті) пожежі.	10	2	2	-	6	-	
Залік з дисципліни	2	-	-	-	-	2	
Разом за модулем 1	120	22	24	-	74	2	

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Теми рефератів:

1. Загальна характеристика Кримінально-процесуального Кодексу України.
2. Стадії кримінального процесу та їх загальна характеристика.
3. Загальні засади кримінального провадження та їх характеристика.

4. Визначити права, обов'язки та відповідальність спеціаліста відповідно до норм кримінально-процесуального Кодексу України.
5. Поняття, принципи, види та форми взаємодії Національної поліції та ДСНС України в процесі дослідження (розслідування) пожежі.
6. Загальнотеоретичні основи взаємодії та координації при розкритті та розслідуванні злочинів, пов'язаних з пожежами.
7. Організація взаємодії під час створення, виїзду та прибуття на місце пожежі.
8. Зміст інформації, яку слід з'ясувати інспектору ДСНС при отриманні інформації від свідків.
9. Основні правила вилучення речових доказів та їх збереження.
10. Визначити процесуальні вимоги до складання протоколу огляду місця пожежі.
11. Способи фіксації огляду місця події, їх характеристика.
12. Методика опитування свідків по факту пожежі.
13. Визначити в яких випадках, ким складається пожежно-технічне заключення про причину виникнення пожежі.
14. Місце пожежі як об'єкт дослідження.
15. Види пожежно-технічної експертизи, їх характеристика.
16. Сутність побудови експертної версії, метод виключення версій.
17. Підстави до порушення справ пов'язаних з пожежами.
18. Підстави кримінальної відповідальності згідно КК України.
19. Кваліфікація статті 270 КК України.
20. Загальний порядок інформування про резонансні пожежі та надзвичайні ситуації техногенного характеру.
21. Питання які вирішує пожежно-технічна експертиза.

Тези доповіді для участі у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Організаційно-управлінське та економіко-правове забезпечення діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ)», на секцію «Нормативно-правове регулювання ЄДСЦЗ: стан та проблеми».

Форми та методи навчання і викладання

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (практична робота);
- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традуктивний;
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;
- науково-дослідна робота;

- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: теоретичне опитування (усне або письмове), тестування, виконання практичних завдань, доповіді, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, заліки, іспит.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань, вирішення практичних ситуацій, виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	Лекції	11	-	-
	семінарські заняття	10	5	50
	модульна робота	1	15	15
Разом за модуль 1				65
Разом за поточний контроль				65
II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне):				не більше 15
- написання реферату (виконання індивідуального завдання)				5
- виступ на всеукраїнській науковій конференції з публікацією тез				10
- публікація тез у збірнику всеукраїнської наукової конференції				5
III. Підсумковий контроль (диференційний залік)				20
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

4-5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлено роботу;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у роботі допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у роботі допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у роботі допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Доповнення виступу:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

Запитання до доповідачів:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, використання основної та додаткової літератури.

Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами поточного контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного семінарського заняття та виставляє в Журнал обліку навчальних занять навчальної групи.

Сумарна кількість отриманих балів з кожного виду навчальної діяльності здобувача вищої освіти за різними формами поточного контролю виставляється викладачем у Журнал обліку навчальних занять навчальної групи.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти в результаті поточного навчання, є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Модульний контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів):

15 балів – надана послідовна та повна відповідь на поставлені три питання і правильно дані відповіді на тестові питання;

10-14 балів – у відповіді зроблена незначна помилка, при повних знаннях програмного матеріалу, повна відповідь на перші два питання та неповна відповідь на третє питання або є неправильні відповіді на тестові

питання;

7-9 балів – у відповіді на питання зроблені деякі незначні помилки, при повних знаннях програмного матеріалу, повна відповідь на перші два питання, помилки в відповідях на тестові питання;

4-6 балів – у відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу, повна відповідь на перше питання та неповна відповідь на друге і третє питання, помилки в відповідях на тестові питання;

1-3 бали – недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу. Не повні відповіді на всі питання. Помилки в відповідях на тестові питання;

0 балів – правильні відповіді на питання та тестові питання відсутні.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульної контрольної роботи, є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни. Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку навчальних занять навчальної групи.

Індивідуальні завдання

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (*оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів*)

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час підготовки індивідуального завдання, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньодисциплінарні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, вміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати індивідуальне завдання, результати якого оформити у відповідній формі (реферат або презентація).

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованому заліку (оцінюється від 0 до 20 балів):

20 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних питань;

15-19 балів – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрив зміст теоретичних питань, але при наданні відповіді на деякі питання є певні неточності;

10-14 балів – в цілому здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

5-9 балів – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, недостатньо розкрив зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1-4 бали – здобувач вищої освіти лише частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, при цьому допущено суттєві помилки;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційованого заліку:

1. Поняття, завдання та принципи процесу дослідження НС (пожеж).
2. Основні форми та процесуальний порядок дослідження НС (пожеж).
3. Стадії кримінального провадження.
4. Суб'єкти процесу дослідження (розслідування) НС.
5. Основні завдання інспектора ДСНС на місці НС (пожежі).
6. Поняття, система, структура, види слідчих дій. Загальні вимоги до їх проведення.
7. Огляд місця НС(пожежі) як процесуальна слідча дія: мета, завдання.
8. Етапи та методика проведення огляду місця НС(пожежі).
9. Розгляд можливих версій виникнення пожеж, їх уточнення, перевірка та обґрунтування.
10. Визначення терміна «джерело запалювання» та його використання в експертно-слідчій практиці у справах про пожежі.
11. Поняття та ознаки осередкового конусу.
12. Складання протоколу огляду місця пожежі.
13. Акт про пожежу. Порядок складання акту про пожежу.
14. Факультативні способи фіксації результатів огляду місця пожежі.
15. Види пожежно-технічної експертизи. Підстави та порядок її призначення.
16. Питання які вирішує пожежно-технічна експертиза.
17. Особливості структури технічного висновку про пожежу.
18. Взаємодія Національної поліції з ДСНС України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з пожежами.
19. Загальний порядок інформування про резонансні пожежі та надзвичайні ситуації техногенного характеру.
20. Розподіл злочинів пов'язаних з пожежами за об'єктами посягання та їх кваліфікація.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).

2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем.

3. Користуватися мобільними пристроями під час заняття дозволяється тільки з дозволу викладача і тільки з навчальною метою.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнаватися свою кількість

накопичених балів у викладача навчальної дисципліни або в Журналі обліку навчальних занять навчальної групи.

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються роботи, що містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Розслідування та судові експертизи пожеж: Довідково-методичний посібник. – Харків: ТОВ «Компанія СМІТ», 2007. 360 с.:іл.
2. Дослідження пожеж з ознаками підпалу: Монографія. – Харків: ТОВ «Компанія СМІТ», 2007. – 72 с.
3. Дослідження пожеж: навчальний посібник / Сергій ВОВК, Андрій ХАРЧУК, Андрій СУХАЙ, Юрій ШЕЛЮХ – Львів: ЛДУ БЖД, 2022. – 528 с.
4. Шелюх Ю.Є., Половко А.П., Харчук А.П. Практичний посібник з питань дослідження пожеж. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. 2012. 260 с.
5. Матіюк О.О., Сова С.А., Тимчук Р.Б. Виявлення та аналіз зовнішніх (візуальних) ознак застосування легкозаймистих і горючих рідин на місці (об'єкті) пожежі: інформаційний лист. Київ: НДКЦ МВС України, 2021. 48 с.
6. Липовий І.В., Павленко Б.М., Світайло С.М. Інформаційний лист щодо пожежонебезпечних властивостей різноманітних марок сигарет та можливості виникнення горіння різноманітних матеріалів від них. Харків:ДВЛ ДСНС України, 2011.
7. Мантров Е.В., Жоров А.Г. Встановлення причини виникнення пожежі від тепла сфокусованих сонячних променів: метод. реком. ДНДЕКЦ МВС України, Київ, 2015. 27 с.
8. Гнатюк В. М. Пожежна небезпека електричних освітлювальних приладів: методичний посібник. Рівне: ДВЛ ДСНС України, 2016. 35 с.
9. Семочко Г. Ю. Комплексне дослідження пожеж. Видавництво національного університету «Львівська політехніка».Львів, 2001.
10. Криштальський Б.П. Практичні посібник з питань дізнання у справах про злочини, пов'язані з пожежами та порушеннями вимог пожежної безпеки. Львів, 2007.
11. ГСУ МВС України «Методичні рекомендації щодо розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних з пожежами і умисними підпалами» – Київ-2002.
12. УкрНДіПБ. Методи дослідження пожеж. Методичні рекомендації щодо розкриття та розслідування злочинів пов'язаних з пожежами і умисними підпалами» Київ, 2002.

Основні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти:


1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.
3. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон України від 13

- квітня 2012 року № 4651-VI. Голос України. 2012. 19 травня. С. 616.
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Офіційний вісник України. 2001. 08 червня. С. 427.
 5. Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015р. №1052. Урядовий кур'єр. 2015. 25 грудня. С. 40.
 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 року № 2030 «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків».
 7. Наказ ДСНС України від 16 серпня 2017 року № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».
 8. Наказ МВС від 14.06.2017р. №503 «Про затвердження форми звітності N 1-ППО (місячна) "Звіт про пожежі та їх наслідки" та форми акта про пожежу».
 9. Наказ Міністерства внутрішніх справ України 24.07.2017 № 621 «Порядок спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами».
 10. Наказ від 27.08.2010 N 51/401/649/471/23/125 Про затвердження та введення в дію Інструкції про порядок вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів у кримінальних справах, цінностей та іншого майна органами дізнання, досудового слідства і суду (в новій редакції).

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт ДСНС України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dsns.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Управління ДСНС України у Черкаській області: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://ck.dsns.gov.ua>.
3. Урядовий портал: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт президента України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Верховної Ради України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>.

Розробив:
Доцент кафедри управління
у сфері цивільного захисту
канд. пед. наук, доцент



Кирило ПАСИНЧУК